

VENDIMI PASUES PËR ZBATIMIN E REKOMANDIMEVE TË PANELIT PËR SHQYRTIMIN E TË DREJTAVE TË NJERIUT

Data e miratimit: 11 dhjetor 2019

Numri i lëndës 2017-02

Zufe Miladinović

kundër

EULEX-it

Paneli për Shqyrtimin e të Drejtave të Njeriut i mbledhur më 11 dhjetor 2019, ku të pranishëm ishin anëtarët e paraqitur në vijim:

Z. Guénaél METTRAUX, kryesues
Znj. Anna BEDNAREK, anëtare

Ndihmuar nga
Z. Ronald HOOGHIEMSTRA, zyrtar ligjor

Pas shqyrtimit të ankesës së lartpërmendur, e cila është dorëzuar në përputhje me Veprimin e Përbashkët të Këshillit 2008/124/CFSP të datës 4 shkurt 2008, Konceptin Llogaridhënës të EULEX-it të datës 29 tetor 2009 për themelimin e Panelit për Shqyrtimin e të Drejtave të Njeriut dhe rregullores së punës së Panelit siç është ndryshuar së fundi më 15 janar 2019,

Pas shqyrtimit, u vendos si në vijim:

I. PROCEDURAT PRANË PANELIT

1. Ankesa në këtë lëndë është regjistruar më 19 prill 2017. Ankesa kishte të bënte me zhdukjen me forcë të një të afërmi të ankuesit dhe dështimin e pretenduar të Misionit për të siguruar mbrojtje efektive të të drejtave themelore të ankueses në atë kontekst.
2. Përmes një vendimi të datës 27 marsit 2019, Paneli ka shpallur lëndën të pranueshme ([2019-03-27 Admissibility Decision 2017-02 \(Red.\)-a.pdf \(hrrp.eu\)](#)).

3. Më 19 qershor 2019, Paneli ka marrë vendimin dhe gjetjet e tij në këtë lëndë, duke konstatuar se të drejtat themelore të njeriut të ankuesve të garantuara me nenin 2 (pjesa procedurale) dhe nenin 3 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut ishin shkelur nga Misioni gjatë kryerjes dhe përmbushjes së përgjegjësisë të tij ekzekutive ([2019-06-19 Decision and Findings 2017-02-a.pdf \(hrrp.eu\)](#))
4. Në atë vendim, Paneli ka bërë Misionit rekomandimet e mëposhtme:
 - i. Duke marrë parasysh peshën e shkeljeve në shqyrtim e sipër, Paneli fton shefin e Misionit të shqyrtojë me kujdes mundësinë dhe nevojën që Misioni të pranojë shkeljen e ankuses dhe të drejtat e bashkëshortit të saj të kryera nga Misioni;
 - ii. Paneli gjithashtu fton shefin e Misionit të marrë në konsideratë se cilat veprime, brenda mandatit të tij aktual, mund të merren për të kontribuar në përpjekjet që ndërmerren në lidhje me këtë lëndë për të parë atë që fati i të afërmeve të ankuses është përcaktuar dhe se autorët janë sjellë para drejtësisë;
 - iii. Paneli më tej rekomandon që EULEX-i t'i nxisë autoritetet vendore kompetente në Kosovë që të ndërmarrin të gjitha hapat e mundshëm në mënyrë që të sigurohet që hetimi penal për zhdukjen e z. Miladinović të vazhdojë në përputhje me nenet 2 dhe 3 të KEDNj-së në mënyrë që autorët të mund të sjellën para drejtësisë. Në veçanti, Paneli fton Misionin të pyesë nëse ato autoritete kanë apo planifikojnë të miratojnë masat hetimore të sugjeruara nga Misioni në kohën e transmetimit të dosjes së çështjes në këtë lëndë.
 - iv. Misioni duhet të vazhdojë të monitorojë zhvillimet në këtë lëndë dhe të shtyjë autoritetet vendore për ta hetuar atë. Nëse Misioni përcakton që autoritetet nuk janë të gatshëm ta bëjnë këtë, ai duhet ta raportojë këtë fakt tek autoritetet më të larta politike.
 - v. Paneli rekomandon që vendimi i tanishëm t'u komunikohet këtyre autoriteteve dhe t'iu shpërndahet të gjitha organeve përkatëse të Misionit.
5. Paneli i kërkoi shefit të Misionit të informojë Panelin për hapat e ndërmarrë për zbatimin e rekomandimeve të Panelit dhe ta bëjë atë deri më datën 16 shtator 2019.
6. Më 4 tetor 2019, Misioni i shkroi Panelit në përgjigje të asaj kërkesë. Misioni tregoi me sa vijon se në lidhje me zbatimin e rekomandimeve të Panelit. Së pari, në përputhje me praktikën e tij të vendosur, Misioni shpërndau vendimin e Panelit për të gjitha njësitë përkatëse brenda Misionit dhe gjithashtu do t'ia komunikojë atë komandantit të Operacioneve Civile në Planifikimin Civil dhe Aftësinë së Veprimit të Shërbimit Evropian për Veprim të Jashtëm (EEAS).
7. Së dyti, ushtruesi i detyrës së shefit të Misionit shprehu keqardhjen e tij për faktin se Misioni nuk ishte në gjendje të konstatonte se çfarë ndodhi me Srboljub Miladinović dhe [në lidhje me faktin] se ankuesi, znj. Miladinović ishte njoftuar vetëm për shkarkimin e raportit penal në dhjetor 2015'.
8. Së treti, Misioni vuri në dukje se nën mandatin e tij aktual, EULEX-i Kosovë ruan kapacitet ekzekutiv për të mbështetur Institutin e Kosovës për Mjekësi Ligjore dhe se nëse do të dalë në dritë informacioni i besueshëm, do të ishte i gatshëm të mbështesë

institucionet e Kosovës në çdo përpjekje për të gjetur z. Miladinović dhe personat e tjerë të zhdukur.

9. Së katërti, Misioni gjithashtu ka treguar se po monitoron lëndët dhe gjykimet e caktuara në institucionet penale dhe të drejtësisë civile të Kosovës, 'në bashkërendim të ngushtë me aktorët e tjerë të BE-së'. Kjo përfshin, por nuk kufizohet vetëm në lëndët që Misioni i ka dhënë institucioneve kompetente të Kosovës. Misioni shton në lidhje me këtë se megjithëse nuk mund të japë udhëzime për ato institucione, 'ai mund të mbështesë autoritetet kompetente duke ofruar rekomandime që adresojnë çështjet sistematike'. Në këtë kontekst, Misioni specifikoi gjithashtu se me kërkesën e policisë së Kosovës, 'gjatë vitit 2019 EULEX-i ka ofruar mbështetje për njësinë e hetimit të krimit të luftës me qëllim të përmirësimit të teknikave të tyre hetimore dhe analitike dhe ndërtimin e një sistemi për menaxhimin efektiv të sistemit'. Misioni ka pohuar se ky ka për qëllim të ndërtojë aftësitë e autoriteteve vendore 'me qëllim përmirësimin e kapaciteteve të autoriteteve vendore 'për ngritjen e lëndëve për ndjekje penale'.
10. Më në fund, Misioni ka bërë parashtrësat e mëposhtme:

'Përderisa EULEX-i nuk është në gjendje të nxisë autoritetet vendore në Kosovë që t'i japin përparësi hetimit të kësaj zhdukjeje ndaj lëndëve të tjera, pasi kjo nuk lejohet nën mandatin e saj aktual dhe kjo do të dëmtonte pavarësinë e autoriteteve të prokurorisë, unë e kam udhëzuar Misionin të shpërndaj këtë vendim dhe gjetjet me institucionet kompetente. Nëse autoritetet vendosin të rihapin lëndën, EULEX-i do të monitorojë çdo zhvillim'.

II. PËRBËRJA E PANELIT

11. Pas dorëheqjes së një prej anëtarëve të tij të përhershëm, një anëtar i Panelit u zëvendësua nga anëtari i tij i sapoemëruar, znj. Anna Autio, në përputhje me Rregulloren 14 të Rregullores së Punës së Panelit. Për të siguruar një njohje të plotë të çështjes, znj. Autio u njoh me regjistrimin e plotë të lëndës, përfshirë sa i përket pranueshmërisë së saj, dhe për këtë arsye është plotësisht në gjendje të marrë pjesë në diskutimet e kësaj lënde.

III. SHQYRTIMET

12. Ky është vendim pasues i vendimit të Panelit të datës 19 qershor 2019 të miratuar në përputhje me rregullën 45 e *tutje* të rregullores së punës së Panelit.
13. Në lidhje me hapat e ndërmarrë nga Misioni në zbatimin e vendimit dhe rekomandimeve të Panelit, Paneli përgëzon Misionin për shpërndarjen e vendimit dhe rekomandimeve të tij pranë organeve përkatëse të Misionit dhe autoriteteve të Kosovës.
14. Paneli gjithashtu vë në dukje faktin se Misioni po kërkon të përdorë mandatin e tij aktual për të ngritur kapacitetet e autoriteteve vendore në mënyrë që ato autoritete të jenë në gjendje të përmbushin detyrimet e tyre ndaj të drejtave të njeriut drejt të gjithë atyre të cilëve lënda bie nën kompetencën dhe juridiksionin e tyre.
15. Paneli gjithashtu vëren shprehjen e keqardhjes të shefit të Misionit në detyrë për disa nga mangësitë që kanë ndikuar negativisht në zgjidhjen e kësaj çështjeje. Megjithatë Paneli vëren se kjo shprehje keqardhjeje nuk e ka përmbushur rekomandimin e Panelit, domethënë që Misioni të pranojë përgjegjësinë e tij në shkeljen e të drejtave themelore të ankuesit. Paneli shpreh keqardhje që Misioni vazhdon të ndihet i paafte për ta bërë

këtë dhe fton ushtruesin e detyrës së shefit të Misionit për të ngritur këtë çështje me autoritetet kompetente të BE-së në Bruksel. Paneli do ta ftojë shefin e Misionit të marrë në konsideratë kërkimin e udhëzimeve nga autoritetet kompetente në lidhje me atë pikë, veçanërisht në lidhje me mënyrën në të cilën Misioni mund të përmbushë standardin e përcaktuar në Vendimin e Këshillit 2018/856 për këtë dhe situata të ngjashme.

16. Sidoqoftë, Paneli vëren se të drejtat e ankuesit në çështjen në fjalë ende po shkelen pasi çështja e të afërmeve të saj të zhdukur mbetet e pa hetuar.
17. Paneli gjithashtu mendon se hapat e ndërmarrë deri më tani ose të propozuar nga Misioni për të adresuar gjetjet dhe rekomandimet e Panelit nuk japin një përgjigje adekuate ose efektive për shkeljen e të drejtave të ankuesit. Sipas mendimit të Panelit, ato nuk përbëjnë një përgjigje të nevojshme dhe të përshtatshme për të.
18. Në lidhje me këtë, Paneli vëren si më poshtë: pavarësisht nga ndryshimi i në natyrën dhe fushën e mandatit të tij në qershor 2018, nga Misioni vazhdohet të kërkohej që të gjitha aktivitetet e tij të respektojnë standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut. Shih VENDIMIN E KËSHILLIT (CFSP) 2018/856 të 8 qershorit 2018 për ndryshimin dhe veprimin e përbashkët 2008/124/CFSP mbi Misionin e Bashkimit Evropian për Sundimin e Ligjit në Kosovë * (EULEX-i KOSOVË), L 146/5, 11 qershor 2018 (në vijim, 'Vendimi i Këshillit i datës 8 qershor 2018'), Neni 3 (e) (Neni. 1 (2) i Vendimit të Këshillit të 8 qershorit 2018, duke ndryshuar nenin 3 (e) në Veprimin e Përbashkët).
19. Ky angazhim i nevojshëm për të siguruar respektimin e plotë të të drejtave të njeriut është i dukshëm, jo vetëm nga kushtet e Vendimit të Këshillit të 8 qershorit 2018, por edhe nga faqja e internetit e Misionit, e cila shpreh angazhimin dhe përkushtimin e tij për përfshirjen e të drejtave të njeriut në të gjitha të aktivitetet e veta (<https://www.eulex-kosovo.eu/?page=2,60>):

Obligimet ndaj të drejtave të njeriut të Misionit ndër të tjera nënkuptojnë obligimin për të siguruar korrigjim dhe mjete juridike të duhura për shkeljet e të drejtave që i janë atribuar Misionit.

20. Në këtë kuptim, Misioni është i obliguar dhe i përkushtuar të kryejë përgjegjësitë e tij aktuale dhe të mbetura në një mënyrë në përputhje me standardet përkatëse të të drejtave të njeriut.
21. Vendimi i Këshillit i datës 8 qershor 2019 nuk bën asnjë dallim për sa i përket Misionit në lidhje me lëndët aktive ose joaktive, ato që po hetohen nga autoritetet vendore të Kosovës dhe ato që nuk janë. Përkundrazi, kompetenca monitoruese e Misionit mbulon në parim tërë zinxhirin e sistemit të drejtësisë penale, përkatësisht në nivelin e policisë, prokurorisë dhe gjyqësorit:

Njësia e Monitorimit të Lëndëve të EULEX-it vlerëson funksionimin e gjyqësorit të Kosovës sa i përket pajtueshmërisë procedurale, ligjore dhe të drejtave të njeriut. Vlerësimi bëhet përmes monitorimit të fuqishëm sistematik dhe tematik të lëndëve të zgjedhura penale dhe civile, përfshirë lëndët e profileve të larta dhe çështjeve të trajtuara më parë nga EULEX-i. Misioni monitoron të gjithë zinxhirin e sistemit të drejtësisë penale, përkatësisht në nivelin e policisë, prokurorisë dhe gjyqësorit. (P.sh. shih <https://www.eulex-kosovo.eu/?page=2,10,1069>).

22. Në përputhje me detyrimet gjithëpërfshirëse të Misionit ndaj të drejtave të njeriut - dhe përkushtimin e tij të shprehur për të mbështetur ato standarde – pra Paneli nga kjo nxjerr përfundim që në zgjedhjen e lëndëve (dhe gjykimeve) që duhet t'i monitorojë, Misioni duhet t'i kushtojë vëmendje të veçantë nevojës për të siguruar që standardet përkatëse

të të drejtave të njeriut respektohen. Kështu, lëndët kur ekziston një rrezik i besueshëm i shkeljes së këtyre standardeve ose kur shkeljet po vazhdojnë duhet të trajtohen *prima facie* si lëndë që bien nën aktivitetet e monitorimit të Misionit. Kjo gjithashtu do të thotë që Misioni nuk mund të mbetet joaktiv kur di për lëndë (ose gjykime) kur standarde të tilla nuk janë duke u respektuar ose ku shkeljet e të drejtave janë duke ndodhur ose janë në vazhdim e sipër.

23. Kjo gjithashtu nënkupton që ky aktivitet i monitorimit të jetë në përputhje me obligimet e Misionit ndaj të drejtave të njeriut, duhet të nënkuptojë se Misioni do të kërkohet të adresojë, në një mënyrë që është në përputhje me Vendimin e Këshillit të datës 8 qershor 2018, çdo shkelje të të drejtave. për të cilat mund të mbahej përgjegjës.
24. Vendimi i Këshillit i datës qershor 2018 nuk specifikon se si Misioni duhet të veprojë ose të reagojë kur aktivitetet e tij të monitorimit zbulojnë praktika që nuk janë në përputhje me standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut.
25. Megjithatë, nga praktika ekzistuese e Misionit është e qartë se Misioni do të jetë në gjendje të raportojë për gjetjet dhe konkluzionet e tij në lidhje me lëndët e monitoruara. Një raportim i tillë u është drejtuar autoriteteve vendore dhe të BE-së, si dhe palëve të treta, në nivelin teknik dhe politik. Aktivitetet e monitorimit dhe raportimi shoqërues janë përqendruar, ndër të tjera në vlerësimin e pajtueshmërisë së autoriteteve vendore me standardet përkatëse të të drejtave të njeriut. (Shih, p.sh., <https://www.eulex-kosovo.eu/?page=2,10,1069>).
26. Praktika e Misionit tregon gjithashtu se, kur është e përshtatshme, Misioni mund të ftojë autoritetet vendore të marrin masa hetimore dhe të kërkojnë udhëzimin ose ndihmën e Misionit në një rast të caktuar. P.sh. shih Milorad Trifunović kundër EULEX-it, Vendimi për pranueshmërinë, lënda nr. 2016-09, 19 qershor 2019, paragrafi 29 ([2019-06-19 Admissibility Decision 2016-09-a.pdf \(hrrp.eu\)](https://www.eulex-kosovo.eu/Admissibility%20Decision%202016-09-a.pdf)).

Siç u përmend më lart duket se duket se Misioni duhet të hulumtojë plotësisht se çfarë mundësish ekzistojnë për të siguruar që shkelja e të drejtave të ankuesit të korrigjohet dhe se shkelja e tyre të përfundoj. Paneli fton Misionin të shikoj me kujdes se çfarë mundësish ekzistojnë për Misionin për të kontribuar në këtë në një mënyrë kuptimplote dhe efektive. Paneli gjithashtu i kërkon Misionit të informojë Panelin për rezultatin e këtyre faktorëve dhe cilat masa i propozon Misioni që të merren për të arritur atë qëllim.

27. Më në fund, Paneli vëren me shqetësim se dokumentet operacionale të Misionit nuk duket se specifikojnë - të paktën jo në dokumentet në dispozicion të Panelit – se cilat hapa konkretë duhet të ndërmerren nga Misioni, dhe se si efektiviteti i këtyre hapave duhet të vlerësohet dhe raportohet, nëse dhe kur shqetësimet për të drejtat e njeriut ngritën si rezultat i monitorimit të tij të një çështjeje ose gjykimi, në mënyrë që praktika operative e monitorimit të Misionit të përmbushë standardet e të drejtave të njeriut të përcaktuara në Vendimin e Këshillit të datës 8 qershor 2018. E as nuk është e qartë mbi çfarë baze lëndët apo gjykimet janë zgjedhur për qëllime monitorimi dhe çfarë roli, nëse ka, luajnë standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut në këtë drejtim. Paneli përsëri fton Misionin të sqarojë cilat hapa ose masa do të ishin të hapura për Misionin për t'i marrë në një rast të tillë.
28. Në bazë të asaj çfarë u përmend më lart, Paneli nuk është i bindur që hapat e ndërmarrë deri më tani nga Misioni sigurojnë ndonjë mjet efektiv juridik për shkeljet e të drejtave të ankuesit. Për këtë arsye, Paneli do të jetë i angazhuar në këtë lëndë dhe kërkon nga Misioni që t'i adresojë shqetësimet dhe pyetjet e mësipërme, të përshkruara si më poshtë.

PËR KËTO ARSYE, PANELI NJËZËRI

Fton Misionin të shqyrtojë më tej se cilat hapa mund të merren për të siguruar mjetet e duhura juridike për shkeljen e të drejtave të ankuesit në këtë rast dhe për të siguruar që shkelja e të drejtave të ankuesit të merr fund dhe fton Misionin të informojë Panelin për rezultatin e të atyre konsideratave dhe çfarë masash Misioni propozon të miratojë për të arritur atë qëllim;

Më tej fton Misionin të shqyrtojë se cilat hapa ose masa t'i merr në mënyrë institucionale për të siguruar që rastet e zhdukjes me forcë që Misioni nuk i ka hetuar nuk janë lënë të patrajtuara nga autoritetet vendore;

Misioni duhet të marrë parasysht cilat hapa mund të merren për të siguruar që raste të tilla të zbatimit të ligjit po trajtohen me përparësi nga ana e këtyre autoriteteve;

Më tej fton Misionin të marrë në konsideratë se cilat hapa konkretë mund të ndërmerren nga Misioni, dhe si efektiviteti i këtyre hapave duhet të vlerësohet dhe raportohet, nëse dhe kur shqetësimet për të drejtat e njeriut ngritën si rezultat i monitorimit të tij të një lendeje apo gjykimi dhe fton Misionin që t'i raportoj Panelit në atë pikë;

Paneli gjithashtu fton Misionin të marrë parasysh zbatimin e standardeve të qarta të politikave në lidhje me monitorimin e lëndëve dhe gjykimeve që, *ndër të tjera*,

- a. Në mënyrë të qartë të parasheh që duhet t'u jepet përparësi lëndëve, të cilat ngritin shqetësime ndaj të drejtave të njeriut;
- b. Të përshkruajë cilat hapa ose masa mund të ndërmarrë Misioni për t'i adresuar situatat kur aktivitetet e monitorimit ngritin probleme të të drejtave të njeriut, dhe si mund të vlerësojë dhe raportojë mbi efektivitetin e këtyre hapave ose masave nga perspektiva e mandatit të tij dhe detyrimeve ndaj të drejtave të njeriut;

Fton ushtruesin e detyrës së shefit të Misionit për të ngritur me autoritetet kompetente të BE-së çështjen e mundësisë që Misioni të pranojë përgjegjësinë e tij për shkeljen e shkeljeve të të drejtave të identifikuar nga Paneli;

Dhe, në rastet kur Misioni ka shpërndarë vendimin dhe gjetjet e Panelit me autoritetet kompetente, ta mbajnë Panelin të informuar për përditësimet në lidhje me këtë, siç duhet;

Të mban këtë lëndë të hapur për përcjellje të mundshme të saj; dhe

Fton Misionin të ofrojë parashtrësia shtesë në lidhje me këtë vendim dhe rekomandime deri me datën 16 mars 2020.

Për Panelin,

Guénaël METTRAUX
Kryesues i Panelit

Anna BEDNAREK
Anëtare

Anna AUTIO
Anëtare